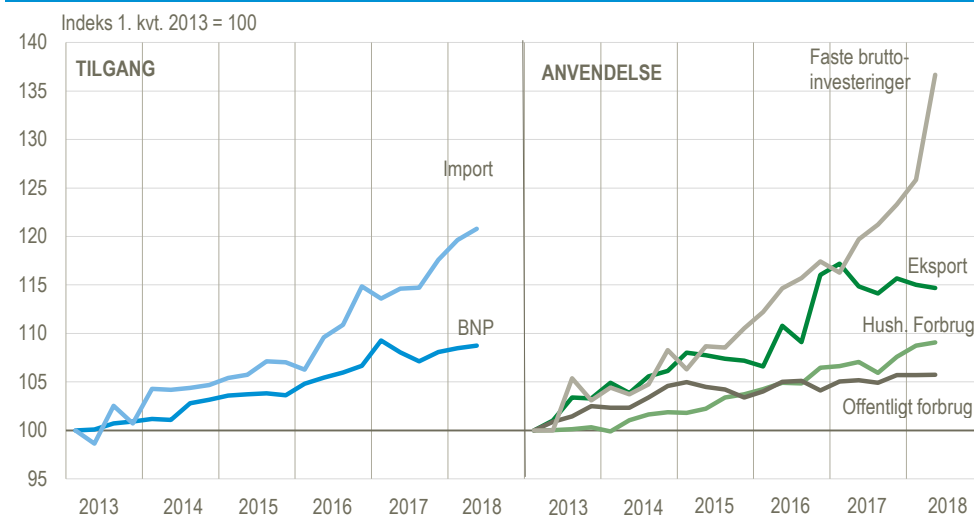

Bruttonationalproduktet steg lidt i andet kvartal

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 0,2 pct. i andet kvartal 2018, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. Det viser den reviderede beregning af det kvartalsvise nationalregnskab for andet kvartal. Væksten er dermed uændret i forhold til den tidligere opgørelse. Væksten fra første til andet kvartal kan være vanskelig at fortolke pga. påske og andre uregelmæssige forhold. Udviklingen afspejles derfor tydeligere ved at vurdere væksten samlet for første halvår 2018 i forhold til andet halvår 2017 (halvårsvækst). I denne periode er BNP vokset med 0,9 pct. Usikkerheden på BNP-væksten vurderes generelt til $\pm 0,5$ procentpoint, viser hidtidige erfaringer.

Nationalregnskabets hovedstørrelser, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Tilbagegang i landbrug, energi og råstofindvinding

Den usædvanligt varme sommer har sat sine spor på forskellige områder af økonomien. Således opleves der nedgang i landbrugserhvervet, mens energiforsyningen er faldet og har medført tilbagegang i forsyningsvirksomhed. Råstofindvinding bidrager også negativt til BNP-væksten og fortsætter dermed den nedadgående tendens.

Markant fremgang i investeringerne på grund af skibe

I andet kvartal steg de faste bruttoinvesteringer med 8,6 pct. Der var fremgang i alle investeringsgrupper, hvor den største stigning var inden for transportmidler, især skibe. Da skibe i høj grad er importerede varer har investeringerne ikke nogen betydelig effekt på BNP her og nu, men de kan øge den danske søtransport fremadrettet. De faste bruttoinvesteringer fraregnet skibe steg med 2,9 pct. i andet kvartal.

Moderat fremgang i husholdningernes forbrug

Husholdningernes forbrug steg med 0,3 pct. i andet kvartal. Der var fremgang i forbruget af alle tjenester og varer bortset fra bilkøb og energiforbrug. Fraregnet bilkøb og energiforbrug steg husholdningernes forbrug med 1,0 pct. i andet kvartal. Det offentlige forbrug var uændret i andet kvartal.

Stigende import og faldende eksport

Importen steg med 1,0 pct. i andet kvartal. Import af tjenester faldt med 0,2 pct., og import af varer steg med 1,6 pct. Fraregnet import af skibe faldt import af varer med

1,4 pct. Eksporten faldt med 0,3 pct. og forsætter dermed den svage udvikling siden begyndelsen af 2017.

Stigning i beskæftigelse og timer

Beskæftigelsen steg med 0,4 pct. i andet kvartal. Det svarer til 11.200 personer, og dermed fortsætter fremgangen i beskæftigelsen. De præsterede timer steg med 0,3 pct. i samme periode.

Danmarks nationalregnskab

	2018				
	2. kv. Løbende priser	2. kv.	1.-2. kv.	1. kv.	2. kv.
		Sæsonkorrigeret realvækst			
		Årlig vækst ¹		Kvartalsvis vækst	
	mia. kr.	pct.			
Bruttonationalprodukt (BNP)	549,2	0,6	0,0	0,4	0,2
Import af varer og tjenester	282,5	5,4	5,4	1,8	1,0
Import af varer	176,8	7,7	7,9	3,4	1,6
Import af tjenester	105,7	1,5	1,2	-1,0	-0,2
Forsyning i alt	831,7	2,2	1,7	0,8	0,5
Eksport af varer og tjenester	300,5	-0,2	-1,0	-0,6	-0,3
Eksport af varer	192,3	0,7	1,7	1,0	-0,7
Eksport af tjenester	108,2	-1,6	-5,6	-3,3	0,4
Privatforbrug	260,9	1,9	1,9	1,0	0,3
Husholdningernes forbrugsudgifter	253,0	1,9	1,9	1,1	0,3
Køb af køretøjer	12,1	10,2	13,9	6,0	-2,6
Andre varer	98,6	1,8	2,1	0,9	0,5
Tjenester i alt inkl. turisme	142,3	1,3	1,0	0,8	0,5
Tjenester i alt	144,0	1,1	0,8	0,5	0,6
Turistindtægter (-)	-13,6	1,8	2,8	-0,8	-1,1
Turistudgifter (+)	12,0	4,4	5,7	4,5	-0,6
NPISH forbrugsudgifter ²	7,9	1,7	1,4	0,4	0,5
Offentlige forbrugsudgifter	136,7	0,6	0,6	0,0	0,0
Bruttoinvesteringer	133,6	12,7	9,8	0,4	8,4
Faste bruttoinvesteringer	127,3	14,2	11,2	2,1	8,6
Boliger	27,7	9,8	11,0	5,9	0,7
Andet byggeri og anlæg	26,5	1,7	1,8	0,2	1,3
Maskiner, transportmidler mv.	45,3	35,3	27,0	5,2	24,4
Intellektuelle rettigheder	27,8	4,0	1,7	-3,4	2,5
Lagerforøgelser mv. ³	6,4	-0,1	-0,1	-0,3	0,0
Lagerforøgelser ³	5,7	-0,1	-0,1	-0,3	0,0
Nettoansk. af værdigenstande ³	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Endelig indenlandsk anvendelse	531,2	4,0	3,3	0,6	2,1
Endelig anvendelse i alt ⁴	831,7	2,5	1,7	0,2	1,2
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1044,1	1,7	1,5	0,2	0,3
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2973,2	1,6	1,6	0,4	0,4

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse* i alt kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revideret opgørelse af andet kvartal

Med denne offentliggørelse revideres nationalregnskabet for første og andet kvartal 2018. Disse revisioner har medført, at BNP-væksten er revideret op med 0,1 procentpoint i første kvartal, mens den er uændret i andet kvartal. Baggrunden for revisionerne er primært nye oplysninger vedrørende betalingsbalance og udenrigshandel, aktiviteten i offentlig forvaltning og service, de finansielle brancher, energiforsyning og andre servicebrancher. Der er ikke foretaget revisioner i de ikke-sæsonkorrigerede tal før 2018. De nye tal kan dog give ny information til vurderingen af sæsonmønstret og vil normalt medføre mindre revisioner i de sæsonkorrigerede tal, som revideres tilbage til 2015. Den seneste offentliggørelse af *Kvartalsvist nationalregnskab* var i *Nyt fra Danmarks Statistik 2018:319* fra 31. august. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet *Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab*.

Landbrug

Den vegetabiliske produktion i landbruget, som hovedsageligt består af korn, høstes i Danmark normalt i tredje kvartal, og derfor foreligger opgørelsen af høsten først sidst på året. I nationalregnskabet beregnes den vegetabiliske produktion som et estimat af den tilvækst, der sker i afgrøderne hvert kvartal, og ikke værdien af høsten i selve høstkvartalet. Derfor indgår værdien af den vegetabiliske produktion i alle årets fire kvartaler. Konkret tager beregningen udgangspunkt i et estimat for årets høst for en lang række afgrøder og værdien af denne høst fordeles så ud på kvartalerne i et fast mønster. Pga. den ekstraordinært varme og tørre sommer er skønnet for årets høst korrigeret med de endnu sparsomme oplysninger om den forventede nedgang i høsten. Denne effekt vil derfor påvirke nationalregnskabet i alle fire kvartaler. Det årlige estimat revideres løbende i takt med, at flere oplysninger bliver tilgængelige. Et samlet overblik opnås først med landbrugets regnskaber i juni 2019.

Sæsonkorrektion og påsken

Ved sæsonkorrektion tages der i et vist omfang højde for påsken, men erfaringen viser, at det kan være vanskeligt at estimere den præcise effekt. Særligt i år ligger påsken specielt, og sæsonkorrektionen må derfor fortolkes mere varsomt end normalt. Derudover er sæsonkorrektionen påvirket af en ekstraordinær transaktion i første kvartal 2017, der er beskrevet i sidste afsnit. Transaktionen bliver stemplet som en outlier i sæsonkorrektionen af BNP fra produktionssiden, som er det officielle sæsonkorrigerede BNP, men ikke på anvendelsessiden. Den forskel, samt påskens placering, bidrager til den særligt store statistiske diskrepans i første og andet kvartal 2018. Læs mere om sæsonkorrektion af det kvartalsvise nationalregnskab i notatet *Det sæsonkorrigerede BNP*.

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på kvartalsvækst-rater i *Arbejdstidsregnskabet 2. kv. 2018*, der blev offentliggjort 14. september. Udviklingen i nationalregnskabets løn, beskæftigelse og præsterede timer følger som hovedregel udviklingen i *Arbejdstidsregnskabet* for de ikke-sæsonkorrigerede værdier. På grund af påskens placering er der knyttet større usikkerhed til fordelingen af præsterede timer hen over året i 2018 end normalt.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på tallene i *Offentligt kvartalsregnskab 2. kv. 2018*, der blev offentliggjort 24. september 2018. For kvartalerne i 2018 er realvæksten i det offentlige forbrug baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling.

Byggeri

Produktion og investeringer i byggeriet baserer sig til dels på oplysninger om påbegyndt byggeri fra *Byggevirksomheden*. Grundet overgangen til det nye BBR-register, må der forventes større usikkerhed på tallene. Denne usikkerhed er forsøgt reduceret igennem inddragelse af alternative oplysninger.

Firmaernes køb og salg

I forhold til den seneste offentliggørelse af nationalregnskab er der revideret i aktiviteten i markedsmessige serviceerhverv og husholdningernes forbrug af visse tjenesteydelser på baggrund af *Firmaernes køb og salg juni og juli 2018* fra den 13. september. Opgørelsen bygger nu på samtlige momsregistrerede virksomheders indberetninger for første halvår 2018.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på grundlag af opgørelsen af betalingsbalancen offentliggjort 10. september i *Betalingsbalancen over for udlandet juli 2018*.

Ekstraordinært forhold i 2017

I første kvartal 2017 blev der foretaget en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent. Denne betaling løfter både den danske produktion og eksport og har dermed en positiv effekt på bruttonationalproduktet. Bidraget til væksten i bruttonationalproduktet for året 2017 fra denne indtægt var 0,4 procentpoint. Patentbetalingens klassificering som tjenesteeksport – og ikke som fx erstatning, garanti, salg af aktiv eller andet – er afgørende for, at den indregnes i BNP. Klassificeringen af betalingen er baseret på de begrænsede foreliggende oplysninger. Der er endnu ikke tilstrækkelig information til endeligt at afgøre, hvordan transaktionen skal periodiseres. Principielt skal en transaktion i nationalregnskabet tilknyttes den periode, hvori den underliggende aktivitet foregår – det vil i dette tilfælde sige den periode, hvor der betales for anvendelse af patentet. Da denne periode endnu ikke er endeligt bestemt, er det valgt foreløbigt at placere aktiviteten i den periode, hvor betalingen er gennemført – dvs. februar 2017. Det kan derfor på et senere tidspunkt vise sig, at den nuværende periodisering bør revideres.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 3. kv 2018*, udkommer 30. november 2018.

Henvendelse: Daniel F. Gustafsson, tlf. 39 17 36 58, dfg@dst.dk
Carmela Moreno, tlf. 39 17 30 63, cam@dst.dk
Lavanyan Thedchanamoorthy, tlf. 39 17 36 79, ltm@dst.dk
Sabawon Ghazi, tlf. 39 17 35 45, sgh@dst.dk
Timmi Rølle Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk